

Ügyiratszám: 4084/5/2024.

4. sz. előterjesztés

ELŐTERJESZTÉS

Sávoly Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2024. április 18-i- ülésére a gyermekvédelmi feladatok ellátásának 2023. évi tapasztalatairól

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény](#) (továbbiakban: [Gyvt.](#)) 96.§ (6) bekezdése kötelező jelleggel írja elő a települési önkormányzat számára a gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenység évenkénti átfogó értékelését. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló többször módosított [149/1997.\(IX.10.\) Korm. Rendelet](#) 10. számú melléklete határozza meg, mely alapján az értékelés az alábbiakat tartalmazza:

- „1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4–5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).”

Jelen beszámoló a munkatervnek, valamint a törvényi szabályozásnak eleget téve tartalmazza Sávoly Község Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelését (család- és gyermekjóléti szolgálat beszámolója, jegyző gyámhatósági beszámolója), melyet tárgyalásra küldök meg a Tisztelt Képviselő-testületnek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót tárgyalja meg és azt a mellékelt formában fogadja el.

Határozati javaslat

Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztés mellékletét képező, a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2023. évi átfogó értékelést jóváhagyólag elfogadja.

Felelős: Schuller Tibor, polgármester

Határidő: azonnal

Marcali, 2024. április 16.

Schuller Tibor
polgármester

BESZÁMOLÓ
A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK
2023. ÉVI ELLÁTÁSÁRÓL

Sávoly 2024.

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Sávoly község lakónépességének száma 2023. december 31-i állapot szerint 489 fő volt, amely jelentéktelen csökkenést mutat a 2022. december 31-i (485 fő) – adatokhoz képest. Ez korcsoportos bontásban az alábbiak szerint alakul: *(zárójelben a 2022. évi adatok)*

Kor	0-14 év	15-18 év	19-62 év	63 év feletti
Fő	49 (52)	20 (24)	293 (291)	127(118)

A népességstatisztikai adatok alapján, az előző éveket is figyelembevéve megállapítható, hogy a település lakosságának száma folyamatosan csökken. A születések és halálozások aránya is ezt a tendenciát erősíti, többen haltak meg, mint ahányan születtek. A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma 69 fő, mely az összlakosság 14,1 %-át teszi ki.

Kor	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15 -18 év
Fő	15 (13)	12 (12)	22 (27)	20 (24)

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

A települési önkormányzat által nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátások köre és szabályai a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (Gyvt.), a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (Sztv.), illetve Sávoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról helyi szabályairól szóló 9/2022. (VI.30.) számú, valamint a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 10/2021. (IX.30.) számú önkormányzati rendeleteiben kerültek meghatározásra.

A települési önkormányzat gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátásainak 2023. évi adatait, változásait az alábbiakban mutatjuk be.

Gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- rendszeres gyerekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátása
- rendkívüli települési támogatás
- BURSA HUNGARICA pályázati támogatás

A gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli ellátások megállapítása részben jegyzői, részben képviselő-testületi hatáskörben volt a 2023. évben is. A települési önkormányzat részéről saját forrást a rendkívüli települési támogatás és a BURSA Hungarica pályázaton történő részvétel igényelt, a többi támogatást a központi költségvetés biztosítja. A központi költségvetésből finanszírozott támogatások mértékében továbbra sem történt változás.

Sávoly község tekintetében mind a pénzbeli, mind a természetbeni ellátások esetében a kérelmezők többsége egy- és két-, némely esetben háromgyermekes család, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő. Jellemző, hogy a családban csak az egyik fél rendelkezik rendszeres jövedelemmel, ami

általában a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a közfoglalkoztatásból származó munkabér vagy a minimálbér.

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19.§ - 20/B.§-a határozza meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság igénybevételének feltételeit.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételei változtak, a korábban a veszélyhelyzet idejére bevezetett eltérést a jogosultság jövedelmi feltételeinél a Gyvt-be is bekerült. A **Gyvt. 19.§ (2) bekezdésének hatályos rendelkezése szerint:**

„A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) a szociális vetítési alap összegének a 180%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) a szociális vetítési alap összegének 165%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.”

Sávoly községben 2023. december 31. napján 15 fő kiskorú volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. Ez a 18 év alatti korosztály 21,7 %-át jelenti. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultat gondozó családok száma 14 volt, ebből 3 család esetében egyedülálló a szülő. Az elmúlt évhez képest csökkenés nem tapasztalható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számában. Az elmúlt évben kérelem elutasítására nem került sor.

A Gyvt. 20/A. §-ának 2019. július 19. napján hatályba lépett módosítása alapján az arra jogosultak a támogatást **pénzbeli támogatásként** kapják.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2023. évben (zárójelben a 2022. évi adatok)

	Támogatásban részesültek száma (fő)		Alapösszegű támogatásban részesültek száma összesen	Emelt összegű támogatásban részesültek száma összesen	Pénzbeli támogatásként kifizetett teljes összeg (eFt)
	kiskorú	nagykorú			
Augusztus hó	21 (25)	0 (0)	4 (5)	17 (20)	134 (160)
November hó	15 (22)	0 (0)	1 (6)	14 (16)	97 (140)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak kedvezményeit részben a Gyvt., részben más jogszabályok tartalmazzák.

A Gyvt- ben meghatározott kedvezmények

1. A Gyvt. 2019. évtől hatályba lépett módosításával a pénzbeli támogatás összege emelésre és differenciálásra került.

A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás került biztosításra.

A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény az emelt összegű támogatás mértékét 6.500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000 Ft-ban határozta meg.

2. A Gyvt. értelmében gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek részére az intézményi térítési díj 100%-a, illetve 50%-a biztosított kedvezményként. Emellett Sávoly Község Önkormányzata a rendeletében meghatározottal szerint a sávolyi lakosok számára további 20 % kedvezményt biztosított a térítési díjből.

3. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 46.§ (5) bekezdése értelmében: „köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.”

II.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátására való jogosultságának a feltételeit a Gyvt. 20/B.§-a tartalmazza. A 2023. évben Sávoly községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátására jogosult személy nem volt.

II.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása a Gyvt-ben került szabályozásra.

Ennek értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, családba fogadó gyám iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alapfokú végzettség;
- a szül, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 15 fő (8 család)

- ebből hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű: 15 fő (8 család)

Hátrányos helyzetűek száma (HH)	14
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	14
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	-
• elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HH gyermekek élnek	7

Halmozottan hátrányos helyzetűek száma (HHH)	1
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	1
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen környezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HHH gyermekek élnek	1

II.4. Rendkívüli települési támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. tv. 45.§-ában, illetve a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint állapíthat meg rendkívüli települési támogatást. Sávoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 9/2022. (VI.30.) önkormányzati rendeletének 8.-12.§-aiban határozza meg a rendkívüli települési támogatásra vonatkozó előírásokat.

A 2023. évben pénzbeli vagy természetbeni juttatásként 53 kérelmező részesült rendkívüli települési támogatásban. Ebből 23 család az iskola- és óvodakezdekor kapott támogatást. Kérelem elutasítására nem került sor.

Az elmúlt évben a gyermekekhez kapcsolódóan rendkívüli települési támogatás címen az alábbi pénzbeli és természetbeni ellátások kerültek kifizetésre tanévkezdéskor:

• tanszertámogatás (sávolyi alsó tagozatosok)	124.220.-Ft - 8 gyermek
• iskolakezdési támogatás (vidékre járó alsó és felső tagozatosok)	135.000.-Ft - 9 gyermek
• óvodakezdés költségeihez	70.000.-Ft - 7 gyermek
• középiskolás gyermekek iskolakezdési támogatása	105.000.-Ft - 7 gyermek
• egyetemisták iskolakezdési támogatása	60.000.-Ft - 3 gyermek

II.4. Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás

A Képviselő-testület a szociálisan rászoruló, egyetemen, főiskolán továbbtanulók támogatása céljából csatlakozhat a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. A csatlakozásról a Képviselő-testület évente dönt, így történt ez 2023-ben is. A pályázatot a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat Általános Szerződési Feltételek által megjelölt időpontig kell kiírni a Hivatal hirdetőtábláján. A pályázat keretében megítélhető önkormányzati tanulmányi támogatás iránti kérelmeket a képviselő-testület bírálja el. A 2023. évben 2 fő felsőfokú oktatásban résztvevő hallgatót támogatott az önkormányzat havi 6.000 Ft/fő összeggel.

III. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a bölcsődei és óvodai étkeztetés is ingyenes azon egy- és kétgyermekes családok számára, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 százalékát, amely a 2023. évben január és december 1-jétől is változott. A jövedelmi jogosultságnak történő megfelelésről a gondviselők nyilatkoznak. Ezek alapján Sávolyon az óvodás korú gyermekek mindegyike ingyenesen étkezett.

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekétkeztetésről az előző évekhez hasonlóan a 2023. évben is a gyermekvédelmi törvényben előírtaknak megfelelően gondoskodott. A nevelési-oktatási intézményekben ellátott, tanuló gyermekek számára étkeztetési szolgáltatást vásárolt az önkormányzat külső cégtől.

A Marcali Óvodai Központ Tagintézményeként működő sávolyi Szedervirág Óvoda 2022/2023. tanévi létszám 20 fő volt. a 2023/2024. tanévi létszám 21 fő, ebből bejáró gyermek 11 fő. Az óvodások közül 4 fő gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Mindannyian az intézményben étkeznek.

A Siófoki Tankerületi Központ döntése alapján 2022. szeptember 1-től a Sávolyi Általános iskolában a felső tagozat szüneteltetésre került, 2023. szeptember 1-től pedig a Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskola Tagintézménye és Telephelye lett. Ezek alapján az iskola tanulói létszáma 2023. szeptember 1. napján 46 fő (55 fő) alsó tagozatos volt, ebből 25 fő (37 fő) a Sávolyi Általános Iskola, 21 fő (18 fő) a Somogysámsoni Telephely tanulója. Ez az előző évhez képest 17 %-os csökkenést jelent. (Zárójelben a 2022. szeptember 1.-i adatok)

A bejáró gyermekek aránya mindkét intézményben magas, összesen 35 fő.

Az iskola tanulói közül 37 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ebből 32 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

Az iskola tanulói létszámából gyermekétkeztetésben 36 tanuló vett részt a tanév megkezdésekor. Az ebéldeltetés az önkormányzati melegítő konyhán a napközis nevelők felügyeletével történt a 2023. évben is. A napközis nevelőnek az ebéldeltetésnél mindig besegít egy másik nevelő is.

A sávolyi, helyben tanuló gyermekek a gyermekétkeztetés tekintetében a következő kedvezményekben részesültek:

- 1 fő iskolás - 50% állami támogatás
- 2 fő fizet térítési díjat
- 9 fő 1-4. osztályos tanuló és 20 fő óvodás - 100 %-os állami támogatás.

Sávoly Község Önkormányzata a Sávoly településen működő intézményekben ellátott, sávolyi lakóhelyű gyermek esetében az étkeztetés személyi térítési díjának megfizetéséhez 20 % támogatást nyújt. Az étkezési térítési díj megfizetésében vannak hátrálékkal rendelkezők, ezen szülők felszólítása megtörtént.

A 2016. évtől a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének biztosítása a települési önkormányzat kötelezettsége. A szünidei gyermekétkeztetés finanszírozása beépült a központi költségvetésbe. Így a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben foglaltak alapján a települési önkormányzat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek napi egyszeri, meleg- étkeztetés formájában történő ingyenes étkeztetéséhez normatív alapon nyújtott támogatást.

Sávoly Község Önkormányzata a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve mindegyik tanítási szünetben (tavaszi, nyári, őszi és téli) biztosította a 2023. naptári évben is a napi egyszeri meleg étkezést a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára.

Az önkormányzathoz visszajuttatott nyilatkozatok alapján az alábbiak szerint igényelték a szülők a szünidei étkezését.

	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
Szünidei napok száma	4	55	4	8
Szünidei étkezést biztosított napok száma	4	55	4	8
Étkeztetett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (átlagos napi létszám)	11	10	-	5

(2023. évi normatív elszámolás adatai)

IV. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapszolgáltatások ellátását a Marcali Kistérségi Többcélú Társulással (a továbbiakban: Társulása) kötött megállapodás alapján a Társulás által fenntartott Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon (a továbbiakban: SZESZK) keresztül biztosítja.

IV.1. Gyermekjóléti alapszolgáltatás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A Család- és Gyermekjóléti szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varászló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámsón, Nemesvid és Somogysimonyi. A Család- és Gyermekjóléti szolgálat személyi feltételei megfelelnek a 15/1998. NM rendelet 1. számú melléklet I. 1. a) pontjában foglalt szakmai létszám irányszámainak és a

létszámminimum normáinak. A szolgálatnál négy családsegítői státusz biztosított, melyből egyet helyettesítéssel látnak el. Az ellátási terület családsegítői közötti felosztása elsősorban a 15/1998. NM (IV.30) rendelet 1. számú mellékletében szabályozott-, egy családsegítőre jutó létszám minimumok figyelembevételével történt.

Sávolyon élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A Sávolyon élő 0-18 éves állandó lakosság szám 76, a lakónépesség 69 fő volt.

A családsegítők számára az intézmény a székhelyén biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvételt-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A szolgáltatás építészeti és tárgyi feltételei az intézmény székhelyén teljes mértékben biztosítottak. Az elhelyezéssel szolgáló épület a városközpontban, jól megközelíthető helyen található (Marcali, Dózsa Gy. u. 9.), részben akadálymentes.

A szolgálat rendelkezésére áll: a családsegítők munkavégzését biztosító irodahelyiség, a szolgálatot felkeresők számára váróhelyiség és a négy szemközti beszélgetés biztosításához külön iroda, interjúszoba. A családsegítők közlekedése Marcali területén kerékpár-, és intézményi gépkocsi rendelkezésre bocsátásával-, a vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, asztali számítógép, laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

Sávolyon az ügyfélfogadás feltételei adottak: irodahelyiség és az ügyfélváró van.

IV.2. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

IV.2.1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

a) *gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése:* 12 esetben történt.

b) *családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése:*

Pszichológushoz 2 fő hozzájutását segítették a szakemberek. Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájutás megszervezése nem történt.

c) *válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása*

Válsághelyzetben lévő fiatal korú várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása *1 esetben történt.*

Családok átmeneti otthonában/anyaotthonba igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezésére *2 esetben került sor.*

d) *szabadidős programok szervezése:*

A 2023. évben Sávoly településen szabadidős programok szervezése nem történt, többek közt fluktuáció és helyettesítések miatt.

e) hivatalos ügyek intézésének segítésére:
5 alkalommal került sor.

Adománygyűjtés-, közvetítés

A helyi Vöröskereszt Élelmiszermentés Program keretein belül a LIDL áruházból hetente hétfő, kedd, szerda és csütörtök napokon pékáru/édesség, zöldség/gyümölcs adományokat juttattak el a segítők az adományok mennyisége arányában Marcali város és a Szolgálat ellátási területéhez tartozó településeken élő egyének, családok részére. Átlagosan 25-30 főnek tudtak pékáru (kenyeret, zsemlét, kiflit, különböző édes és sós pékáru különlegességeket) nyújtani.

2023. december hónapban a helyi Vöröskereszt által gyűjtött tartós élelmiszeradományból 1 családot segítettek a szakemberek.

Karácsony előtt Sávolyon 4 kisgyermek számára „cipős doboz” játék adományt juttattak a Mikszáth Kálmán Általános Iskola és a Máltai Szeretetszolgálat helyi szervezete jóvoltából.

IV. 3. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

a) veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2023. évben *6 db szakmaközi megbeszélést* szervezett a szolgálat, amely Sávoly települést is érintette. A részvételi arány 42 % volt.

A szakmaközi megbeszélés témái a következők voltak:

1. Jelzésekkel kapcsolatos tapasztalatok, a jelzőrendszeri együttműködés javításának lehetőségei. Előadó: Petes Szabolcs a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
2. Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Marcali és Térsége tevékenységének bemutatása. Előadó: Veszprémi Beáta területi munkatárs - Vöröskereszt
3. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bemutatása. Előadó: Hámos Zsuzsanna a Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetője
4. „Miért szükséges jelezni, ha egy gyermek bajban van?” Veszélyeztető körülmények – jelzési kötelezettség. Előadó: Tóth-Farkas Cecília a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
5. „Biztonságos internethasználat” – játékos, mesés figyelemfelhívó videóanyagok megosztása osztályfőnöki órákon, szülői értekezleteken, egyéb fórumokon, interaktív beszélgetési lehetőség a gyerekekkel. Előadó: Tóth-Farkas Cecília a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
6. Évértékelés – a jelzőrendszer hatékonyságának, működésének éves értékelése; jövő év szakmaközi megbeszéléseire téma érdekeltség. Előadó: Tóth-Farkas Cecília a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője

Szakmaközi megbeszélések tapasztalatai:

- A 2023. évi szakmaközi megbeszélések témái a jelzőrendszeri tagok kérései alapján kerültek összeállításra.

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Sávolyon nevelési probléma, és a szülők-család életvitele volt.

A Szolgálat Sávolyon a kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítette: információnyújtás (107), segítő beszélgetés (13), családlátogatás (85), hivatalos ügyekben való közreműködés (4), tanácsadás (14), esetmegbeszélés (1), környezettanulmány elkészítésében való közreműködés (1). Új családgondozásba vételre nem került sor. 2 esetben a veszélyeztetettség megszűnése miatt szűnt meg a családgondozás. Egy esetben elhalálozás miatt szűnt meg a családgondozás.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2023 február 27. napján Marcaliban a Kulturális Korzó mozitermében személyes keretek között a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve a szakemberek átfogóan értékelték 2022. évről vonatkozóan az általunk ellátott 11 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

A teljes ellátási területre vonatkozóan a jelzőrendszeri tagoktól összesen 95 jelzést érkezett. Ebből Sávolyt érintőleg 3 jelzés érkezett:

- köznevelési intézményektől 54 db (2 db Sávoly)
- család- és gyermekjóléti szolgálatról 1 db
- család- és gyermekjóléti központtól 2 db
- egészségügyi szolgáltatóktól (5 db - ebből 3 db a védőnőktől)
- rendőrségtől 26 db (1 db Sávoly)
- állampolgár, gyermek, felnőtt érdekeit képviselő szervezettől 3 db
- önkormányzattól, jegyzőtől 3 db.
- áldozatsegítőtől 1 db.

A főbb veszélyeztető okok a következők voltak:

- 23% nevelési probléma
- 30 % tankötelezettség mulasztása
- 6% szülők- család életvitele
- 12% családi konfliktus
- 5% kortárs csoport negatív hatása
- 9% magatartás- vagy tanulási zavar
- 15% egyéb

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

- Gyermekek időnkénti gondozatlansága, hiányos, vagy ápolatlan öltözet.
- A gyermek nem jelent meg a pszichológusnál, fejlesztő foglalkozásokon.
- A gyermek lelki bántalmazása.
- Igazolatlan hiányzások, egyre fiatalabb korosztály dohányzása, szabálysértési ügyek, magatartásproblémák, személyi higiéné, esetleg tetvesség, motiváció hiánya tanulásra, gyakori késések a tanórákról.
- Beteg gyermeknél gyógyszer hiánya, emiatt nem gyógyul, kötelező oltások késői beadása, vagy be nem adása.
- Elhanyagoló, következetlen nevelést folytató szülők, nem biztosítják gyermekeik számára otthon a személyes odafordulást, törődést, érzelmi és testi elhanyagolás.
- Szülői kötelezettségek elmulasztása, szülői együttműködés hiánya.
- Családokban lévő feszültség, türelmetlen szülők, szülői felügyeleti jog rendezéséhez segítség kérése.
- A serdülőkorúak esetében gyakori a csavargás, antiszociális baráti kör, erősödő agresszív viselkedés, melyet a kortárs közeg vagy a felnőtt korú bűntársak felerősítenek. A gyermekek közösségekben egyre rosszabbul viselkednek, neveletlenek.

- Rossz lakásviszonyok, rossz anyagi körülmények.
- Egészségtelen életmód, szenvedélybetegség a családban.
- Az oktatás-nevelés felelősségének teljes áthárítása a köznevelési intézményekre.
- A kliensek a kötelezettségeiket nem ismerik csak a jogaikat.
- A szülők együttműködési készségének hiánya. Időpontkérés, kontrollvizsgálatok elmaradása, életviteli problémák.
- A leendő szülők felelőtlenül anyagi és érzelmi biztonság hiányában vállalnak gyermeket.
- Iskolás gyermekeknél a hiányzások nem a házirendnek megfelelő igazolása.
- Az igazolt hiányzások kapcsán a háziorvosok partnerként való megjelenése.
- A nem tanköteles tanulók kimaradása az iskolából, munkanélkülisége.
- A napközben csellengő, főleg középiskolás korú gyermekek ellenőrzésének hiánya.
- Eszköztelenség, szociális ellátórendszer telítettsége, hiányosságai.

Az együttműködés hatékonyságának elemzése, értékelése:

- A jelzések túl későn érkeznek a szolgálathoz.
- Az írásban tett jelzések fele érkezik csak a protokoll által előírt jelzőlapon.
- A „mit tett a jelzést küldő a probléma megoldásának érdekében” kérdésre semmilyen, vagy nagyon sematikus információt kapunk.
- Sok esetben a leírtakból nem derül ki egyértelműen a megtett intézkedés, és az sem, hogy konkrétan miben kéri a szolgálat segítségét.
- Gyakori, hogy a családsegítő a célpontja az ügyfelek indulatainak, agressziójának az ellátórendszer hiányosságaiból adódó feszültségek miatt.
- Jellemző hozzáállás a szülői felelősségvállalás és a szülők kötelezettségeinek áthárítása a családsegítőre.
- A jelzőrendszeri tagok információhiány miatt még mindig nincsenek tisztában a munkaköri kompetenciákkal (óvodai-iskolai szociális segítők, pszichológus, gyermekpszichiáter, családsegítő, gyermekvédelmi gyám, házigondozó stb...).

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3.A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

A családsegítő folyamatosan kapcsolatot tartott a Sávolyi Általános Iskolával, külön iskolai szociális munkát nem biztosított a szolgálat.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2023. évi működési adatai *Sávoly* településen:

Forgalom: 127 (2022-ben 89)

Családlátogatás: 85 (2022-ben 85)

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma *Sávolyon*: 5 család 11 gyermek (2022-ben 3 család 4 gyermek).

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka* – 2 család 4 gyermek
- *védelembe vétel* 1 család 3 gyermek
- *nevelésbe vétel alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka* 2 család 4 gyermek
- *utógondozás* - szakellátásból családjába visszakerült gyermek nem volt.

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében

Konfliktuskezelésre 1 esetben; válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére 8 alkalommal került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segíteni

A családsegítők 4 esetben közvetítettek ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Sávolyon szociális alapszolgáltatások igénybevételének kezdeményezésére nem került sor.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

A családsegítők nem kezdeményezték egészségügyi ellátások igénybevételét a településen.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A szakemberek 1 esetben kezdeményezték pedagógiai szakszolgálat igénybevételét Sávolyon.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához

A 2023. évben 4 nevelésbe vett gyermek családjában végzett szociális segítőmunkát a családsegítő. Ez 2 családot érintett.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

A 2023. évben a szolgálat utógondozói feladatokat nem látott el.

IV.4. A gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybe vétele

V.4.1 Bölcsődei ellátás biztosításának módja

A Bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó **34** településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani. Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működik 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető
- 11 kisgyermeknevelő

- 3 bölcsődei dajka
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában
- 1 fő közfoglalkoztatott.

Tárgyi feltételek

Az épület akadálymentesített, személygépkocsik részére parkoló térítésmentesen igénybe vehető. Az épület bútorzata és berendezései, felszerelési tárgyai szintén újak, az ellátottak életkori sajátosságainak megfelelőek. Az épületben 6 csoportszoba van hozzátartozó fürdővel, WC-vel, váróöltözőtő helyiséggel. A berendezési tárgyak, bútorok, mozgásfejlesztő eszközök a gyermekek biztonságos szabad mozgását szolgálják, és ösztönző voltuknál fogva fejlesztik is azt. A parkosított, zárt udvar közvetlenül a csoportszobákból megközelíthető. Az udvari játékok szintén életkori szükségletekhez igazodnak.

Bölcsődei ellátás működésének tapasztalatai

Gyermeklétszám alakulása:

Intézményben a férőhelyek száma: 72.

Az év során a felvett gyermekek száma 104 volt, 37 gyermek ellátását szüntették meg, 45 fő került felvételre. A ki nem elégített kérelmek száma december 31-ig 24 fő. Sávolyról nem jár gyermek a bölcsődébe.

Kistérségből érkező gyermekek:

A kistérségből összesen 11 gyermek ellátására került sor (Balatonmáriafürdő, Nikla Mesztegyő, Balatonkeresztúr, Csömend, Gadány, Balatonszentgyörgy, Kelevíz), Sávolyról nem volt bölcsődés gyermek.

Férőhely kihasználtság: 96,69%

Kapacitáskihasználtság: 67,65 % volt.

Normatív kedvezmény igénybevétele szerinti megoszlás:

Az ellátottak 2023.december 31.én

- „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény” jogcímen 0 gyermek,
- „Nevelésbe vett” jogcímen 0 gyermek,
- „Családjában tartósan beteg gyermeket nevelnek” jogcímen 2 gyermek,
- „Családjában három vagy több gyermeket nevelnek” jogcímen 17 gyermek,
- „Családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a legkisebb nettó minimálbér 130%-át (200.564.-Ft.-ot)” jogcímen 45 gyermek részesült 100%-os normatív kedvezményben.

Személyi térítési díjat 3 gyermek esetében volt köteles fizetni a szülő.

HH/HHH/SNI/egyéb:

1 fő SNI-s gyermek, 2 fő korai fejlesztésben, 0 fő hátrányos helyzetű és 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vett részt 2023. évben bölcsődei nevelésben.

A bölcsődében a SMPSZSZ szakemberei és utazó gyógypedagógusai által 15 kisgyermek részesült (korai, komplex, logopédiai) fejlesztésben.

A bölcsőde, kötelező feladatán túl térítés ellenében 2 szolgáltatást működtetett:

1. Játzócsoport: célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között.
2. Sószoba: célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése. A vírushelyzet miatt 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

IV.4.2. Gyermek átmeneti gondozása

Önálló helyettes szülő

A Somogy Megyei Kormányhivatal a SOC-05/129-4/2017. számú határozatával 2017. április 1. napjától az önálló helyettes szülői ellátást megszüntette, helyettes szülő hiánya miatt.

V. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A 2023. évben a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya Szociális és Gyámügyi Osztálya céllellenőrzést tartott az önkormányzati jegyzői, gyermekvédelmi hatósági igazgatás területén. A jegyzői hatáskörben hozott döntések kapcsán a tényállásokat kellően tisztázottnak, az ügyeket anyagi és eljárásjogi szempontból megfelelőnek ítélték meg.

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál is szakmai ellenőrzést tartott a 2023. évben. Az ellenőrzés során az általunk végzett szakmai munkát rendben találták.

VI. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Összességében jónak értékelve a 2023. év során végezteteket, az elért eredmények szinten tartása, javítása a cél a jövőben is. Törekedni kell a jelzőrendszeri munka fejlesztésére, valamint az önkéntesek még szélesebb körű bevonására.

A gyermekjóléti szolgálat részéről megfogalmazottak alapján további teendő:

- Jelzőrendszeri tagok együttműködésének, jelzési tevékenységének további javítása, az együttműködési kötelezettség tudatosítása kölcsönös párbeszéd, kapcsolattartás és rendszeres információáramlás hatékonyabbá tételével
- Civil szervezetekkel, egyházakkal történő hatékonyabb kapcsolattartás.
- A hátrányos helyzetű gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében prevenció programok szervezése.
- Önkéntesség erősítése, a szociális szolgáltatásokba önkéntesek bevonása. Önkéntes munkában való részvétel adománygyűjtés során. Tervezési szakaszban van a Vöröskereszt helyi szervezésében az Élelmiszerbank pályázatában való részvétel.
- A segítő szakemberek feladatainak, kompetenciáinak széleskörű megismertetése érdekében média megjelenés.
- Érzékenyítésre szolgáló módszerek segítségével Bántalmazás/Veszélyeztettség korai felismerése érdekében a jelzőrendszeri tagok felelősségtudatának javítása.
- Szakmaközi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken a meghívottak tájékoztatása jogszabályi változásokról, a kötelező együttműködésről.
- Szakmaközi megbeszélés, illetve kerekasztal beszélgetés keretében a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével a jelzőrendszeres együttműködés hatékonyabbá tételének átbeszélése.
- A jelzőrendszeri tagok által felvetett aktuális témák/problémák feldolgozásának prioritása a szakmaközi megbeszélések tervezése során, továbbá megkeresésük telefonon, személyesen, a hatékonyabb együttműködés kialakítása érdekében és tájékoztatásuk az ellátási területünkön igénybe vehető pénzügyi- és természetbeni ellátásokról, jogszabályváltozásokról.
- A tavalyi évben indult ágazatközi együttműködés folytatása, társszakmák munkájának közvetlen megismerése.

- Válsághelyzetben lévő várandós anyákkal történő kapcsolatfelvétel érdekében az időben történő jelzésre felhívni a jelzőrendszeri tagok figyelmét.
- Tantestületi üléseken, pedagógusok/óvodapedagógusok szakmai napjain való részvétel és kölcsönös tájékoztatás egymás szakmai munkájáról.
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül igény szerinti prevenciók előadások lebonyolítása (szülőknak, diákoknak) az óvodai/iskolai szociális segítőkkel karöltve.
- Kompetenciahatárok ismételt tisztázása.
- Ruhagyűjtés, -börzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.
- Pályázati lehetőségek kiaknázása (pl. Élelmiszerbank).
- A köznevelési intézmények ösztöndíjprogramokon való részvételének ösztönzése, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása érdekében.
- Veszélyeztettség minél korábbi életkorban történő felismerése és jelzése szolgálatunk, vagy közvetlenül a gyámhatóság, illetve a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye felé – ezt követően pedig a társszakmák hatékony együttműködése.
- Válsághelyzetben lévő várandós anyákkal történő kapcsolatfelvétel érdekében az időben történő jelzésre felhívni a jelzőrendszeri tagok figyelmét.
- Meghívásra részt veszünk az általunk ellátott települések óvodáiban, általános és középiskoláiban tartott szülői értekezleteken, ahol tájékoztatást adunk a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről.
- Esetkonzultációk/esetmegbeszélések/esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermekek esetén).
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül a helyes életvezetési szabályok tudatosítása (prevenció).
- Kompetenciahatárok ismételt tisztázása.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a nem tanköteles fiatalok számára csoportfoglalkozások tartása vagy a védelembe vett gyermekek szülei számára csoportfoglalkozás, készségfejlesztés. Prevenciók program: Hátrányos helyzetű gyermekek számára nyáron strandolási lehetőség biztosítása/szabadidő hasznos eltöltéséhez kreatív-kézműves foglalkozások.
- Ruhagyűjtés szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.
- Szaploneczay Manó Marcali Kórházzal való együttműködés javítása, kompetenciahatárok tisztázása.

VII. A bűnmegelőzési program bemutatása

Sávoly Község Önkormányzata Bűnmegelőzési Programmal külön nem rendelkezik. A bűnmegelőzés céljából azonban évente az iskolában a Marcali Rendőrkapitányság, a védőnő és az intézményvezető előadást tart aktuális témákban.

VIII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A sávolyi Agroturisztikai Központ havonta egy alkalommal tájékoztatja a családsegítőt a rendezvényeiről.

Sávoly, 2024. április 15.

**Schuller Tibor s.k.
polgármester**